

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 111/05

15 december 2005

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-423/04

Sarah Margaret Richards/Secretary of State for Work and Pensions

**VOLGENS ADVOCaat-GENERAAL JACOBS IS DE WEIGERING OM AAN EEN
MANNELIJK-NAAR-VROUWELIJKE TRANSSEKSUEEL PENSIOEN TOE TE
KENNEN OP DEZELFDE LEEFTIJD ALS EEN VROUW, IN STRIJD MET HET
GEMEENSCHAPSRECHT**

*Een dergelijke weigering is aan te merken als een met een gemeenschapsrichtlijn inzake
gelijke behandeling op het gebied van sociale zekerheid strijdige discriminatie*

Volgens het vóór april 2005 geldende recht van het Verenigd Koninkrijk is het geslacht van een persoon voor de sociale zekerheid dat wat op zijn geboorteakte staat vermeld. Een wijziging van de geboorteakte is enkel mogelijk om schrijf- of feitelijke fouten te corrigeren. Derhalve kunnen transseksuelen die een operatieve geslachtsverandering hebben ondergaan, het geslacht op hun geboorteakte niet wijzigen.

Op grond van de Gender Recognition Act 2004 (wet inzake geslachtserkenning van 2004), die op 4 april 2005 in werking is getreden, kunnen onder bepaalde voorwaarden geslachtserkenningssakten worden afgegeven. De afgifte van een geslachtserkenningssakte wijzigt het geslacht van de betrokken persoon voor de meeste officiële doeleinden, maar heeft geen terugwerkende kracht.

In het Verenigd Koninkrijk kunnen mannen vanaf 65 jaar en vrouwen vanaf 60 jaar aanspraak maken op een staatspensioen. Tussen 2010 en 2015 zal de pensioengerechtigde leeftijd voor vrouwen geleidelijk worden opgetrokken naar 65 jaar.

Sarah Margaret Richards is in 1942 als man geboren. Nadat bij haar genderdysforie was vastgesteld, onderging zij in mei 2001 een operatieve geslachtsverandering. In februari 2002 diende zij een aanvraag in voor een ouderdomspensioen dat in overeenstemming met haar verworven vrouwelijke geslacht op haar zestigste verjaardag zou ingaan.

Die aanvraag werd door het Department for Work and Pensions afgewezen op grond dat de aanvraag was ingediend meer dan vier maanden voor de aanvrager de leeftijd van 65 jaar had

bereikt – officieel werd Richards nog steeds als man beschouwd. Richards ging van die beslissing in hoger beroep en de Social Security Commissioner, die van het hoger beroep tegen de beslissing van het Social Security Appeal Tribunal kennis neemt, heeft het Hof van Justitie gevraagd of die weigering in strijd is met een gemeenschapsrichtlijn inzake gelijke behandeling op het gebied van de sociale zekerheid.¹

Om te beginnen verklaart advocaat-generaal Jacobs, dat de richtlijn naar analogie met de vaste rechtspraak van het Hof van toepassing is op situaties waarin een persoon als gevolg van een operatieve geslachtsverandering wordt gediscrimineerd met betrekking tot de duur van de aanspraak op een wettelijk ouderdomspensioen.

Advocaat-generaal Jacobs oppert dat in dat geval de **juiste vergelijkingsmaatstaf**, namelijk de persoon waarmee de situatie van de aanvrager moet worden vergeleken, een **vrouw** is wier identiteit niet het resultaat van een operatieve geslachtsverandering is.

In casu wordt Richards haar pensioen geweigerd in omstandigheden waarin zij er aanspraak op zou hebben gehad, indien zij bij haar geboorte als vrouw was geregistreerd. De beweerdelijke discriminatie bestaat erin dat het Verenigd Koninkrijk het verworven geslacht van een transseksuele persoon niet op dezelfde wijze erkent als van een persoon waarvan het geslacht bij zijn geboorte is vastgesteld. De advocaat-generaal is derhalve van mening dat **de weigering van een lidstaat om aan een mannelijk-naar-vrouwelijke transseksueel vóór het bereiken van de leeftijd van 65 jaar een rustpensioen toe te kennen, in strijd is met het gemeenschapsrecht, voorzover deze persoon op de leeftijd van 60 jaar een pensioen had kunnen ontvangen indien zij naar nationaal recht als vrouw was beschouwd.**

Advocaat-generaal Jacobs wijst het argument van het Verenigd Koninkrijk van de hand, dat de situatie viel onder een afwijking van de richtlijn, volgens welke de lidstaten de vaststelling van de pensioengerechtigde leeftijd van haar werkingssfeer mogen uitsluiten. Hij wijst erop dat die afwijking geldt voor wettelijke regelingen waarbij verschillende pensioengerechtigde leeftijden voor mannen en vrouwen worden vastgesteld. Die afwijking geldt echter niet voor een wettelijke regeling waarbij het geslacht van de betrokken persoon wordt vastgesteld. Derhalve geldt zij niet voor de in casu aan de orde zijnde vraag.

Gezien het betrekkelijke geringe aantal mensen waarop de uitspraak van toepassing zou zijn, zouden ten slotte de financiële implicaties van het arrest geen gevaar voor ernstige economische repercussies in het Verenigd Koninkrijk opleveren. De advocaat-generaal acht het niet noodzakelijk dat het Hof de gevolgen van het arrest in de tijd beperkt, mede gelet op het feit dat het Verenigd Koninkrijk zulks niet heeft gevraagd.

N.B.: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof niet. De advocaten-generaal hebben tot taak het Hof in volledige onafhankelijkheid een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

¹ Richtlijn 79/7/EEG van de Raad van 19 december 1978 betreffende de geleidelijke tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het gebied van de sociale zekerheid (PB 1979, L 6, blz. 24).

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: DE EN ES FR HU IT NL PL

De volledige tekst van de conclusie is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=nl>

vanaf ongeveer 12.00 uur.

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: 00 352 4303 217 0 Fax: 00 352 4303 365 6

*Beelden van de uitspraak zijn beschikbaar op "Europe by Satellite",
Europese Commissie, Directoraat-generaal Pers en Voorlichting, L-2920 Luxemburg*

Tel: 00 352 4301 351 77 Fax: 00 352 4301 352 49,

of B-1049 Brussel, Tel: 00 32 2 296 4106 Fax: 00 32 2 296 5956